

INHOUD

4

Inleiding op Madeira

Welkom op Madeira	6
Geschiedenis van Madeira	8
Top 10 Ervaringen	12
Reisroutes	14

18

Top 10 Highlights

Ontdek de highlights	20
Kathedraal van Funchal (Sé)	22
Museu de Arte Sacra, Funchal	24
Blandy's Wine Lodge, Funchal	26
Museu da Quinta das Cruzes, Funchal	28
Zona Velha, Funchal	32
Jardim Botânico, Funchal	34
Quinta do Palheiro Ferreiro	38
Monte	40
Curral das Freiras	42
Pico do Areeiro	44

46

Top 10 Uitgelicht

Musea	48
Kerken	50
Historische gebouwen	52
Parken en tuinen	54
Stranden	56
Wandelingen	58
Buitenactiviteiten	60
Gezinsuitjes	62
Wijnhandels	64
Lokale gerechten	66
Madeira gratis	68
Festivals	70

72

Van streek tot streek

Funchal	74
Midden-Madeira	82
West-Madeira	88
Oost-Madeira	94
Porto Santo	100

106

Wegwijz

Bereikbaarheid	108	Register	118
Praktische informatie	110	Nuttige uitdrukkingen	124
Accommodatie	114	Dankbetuiging	126

TOP 10 ERVARINGEN

Plant u de perfecte reis naar Madeira? Of u nu voor het eerst komt of terugkeert, er zijn een aantal dingen die u gewoon niet mag missen. Om het maximale uit uw tijd te halen en te genieten van het allerbeste dat dit prachtige eiland te bieden heeft, moet u deze ervaringen zeker aan uw lijstje toevoegen.

1 Wandel langs de levadas

Madeira staat bekend om zijn wandelroutes, waarvan er vele langs historische irrigatiekanalen, *levadas*, lopen (blz. 58). Er zijn er ongeveer 200 verspreid over het eiland, die u van de mystieke bossen van Fanal langs de watervallen van Rabaçal helemaal naar de top van Pico Ruivo brengen.

2 Bewonder het zeeleven

Rond de kustlijn van het eiland leven allerlei zeedieren. Maak een sensationele boottocht (blz. 61) vanuit Funchal om dolfijnen en walvissen te spotten of ga verderop naar de nabijgelegen Ilhas Desertas (blz. 96), waar monniksrobben en onechte karetschildpadden op u wachten.

3 Feest mee

Madeirezen weten wat feesten is en de lokale feesten op het eiland zijn altijd geslaagd. Neem het kleurrijke carnaval, in februari, of een van de talloze andere feesten. Het populaire wijnfestival in september mag u niet missen, evenmin als het epische vuurwerk met oud en nieuw.

4 Neem een eilanddrankje

Wie aan Madeira denkt, denkt vast aan de legendarische wijn met dezelfde naam (die u kunt proeven in een van de wijnkelders in Funchal), maar dat is niet het enige drankje van het eiland. Bestel in een lokale bar een *poncha*, een sterke mix van suikerrietrum, honing en sinaasappel- of citroensap.

5 Zoek het water op

Wilt u zwemmen in een natuurlijke rotspoel, snorkelen in zee of in een kajak peddelen, het rustige water rondom Madeira biedt het allemaal. Liever een andere watersport? Ga windsurfen in Calheta (blz. 90) waar altijd een lekker briesje waait.

6 Gun uzelf vers fruit

Madeira biedt veel heerlijke lokale gerechten, maar niets overtreft de overvloed aan vers fruit. Felgekleurde mango's, sappige papaja's en romige custardappels vindt u op de markt. Ga naar Santo da Serra (blz. 97) voor de beste verse producten.

7 Ontdek bruisend Funchal

De hoofdstad van Madeira is ook het historische en culturele middelpunt. Bezoek de botanische tuin, diverse beroemde musea en vergaap u in de 15de-eeuwse kathedraal (blz. 22). Ga bij zonsondergang naar een van de dakterrassen en geniet van het uitzicht.

8 Boven de wolken

In het imposante centrale berggebied hebt u uitzicht boven de wolken. Neem de bus naar de top van de Pico do Areeiro (blz. 44) en bewonder de vulkanische rotsformaties of trek uw wandelschoenen aan en bedwing de hoogste top, de Pico Ruivo (blz. 84).

9 Neem de kabelbaan

Het beste vervoermiddel op Madeira is de kabelbaan. Zweef boven Funchal en in de heuvels met de populaire Monte Cable Car (blz. 40) of neem aan de kust de Fajã dos Padres Cable Car (blz. 92), met onderweg een adembenemend uitzicht.

10 Rust uit op Golden Island

Lange strandstranden, verscholen grotten en ruige kliffen: het Golden Island (Porto Santo; blz. 100) kijkt af van de groene heuvels van Madeira. Het is maar een klein stukje met de veerboot vanuit Funchal. Zin in een dagje uit?

MONTE

Q H5

De buurt Monte (letterlijk 'berg') werd in de laat-18de eeuw een deftige toevluchtsoord, weg van alle handelsactiviteiten. Funchals buitenwijken reiken nu tot aan Monte, maar u hebt hier nog altijd het gevoel dat u de stad bent ontvlucht. Vogelgezang weerklinkt, in de straten rijden maar weinig auto's en overal ziet u weelderige tuinen – waarvan de opmerkelijkste de Monte Palace Tropical Garden is.

TOP TIP

Bezoek Monte Palace Tropical Garden om 12.30 uur en geniet van de gratis muziek.

1 Monte Palace Tropical Garden

Q Caminho das Babosas 4A Q Dag. 9.00–18.00 uur W monte.palacemadeira.com Q Monte Palace Tropical Garden wordt wel gezien als de mooiste botanische tuin ter wereld, met een grote variëteit aan flora en fauna. Ook ziet u hier meren, waterval-

len en een boeiend museum.

2 Kabelbaan Monte

W madeiracablecar.com Een ritje met de Monte Cable Car brengt u niet alleen naar deze buurt op de heuvel, maar biedt ook een schitterend uitzicht over het João-Gomesdal.

3 Parque do Monte

Dit park werd in 1894 aangelegd onder een treinviaduct, met klimplanten begroeid. Paad-

jes lopen naar een dal vol hortensia's, boomvarens en Kaapse lelies.

4 Fonteinplein

Het plein ligt in een natuurlijk amfitheater, in de schaduw van grote platanen, en is prachtig geplaveid met door de zee gepolijste stenen. Het plein is vernoemd naar de marmeren fonte uit 1897. Een nis in de achtermuur bevat een beeld van de Maria van Monte.

De groene Monte
Palace Tropical Garden

5 Quinta do Monte

De 19de-eeuwse Quinta do Monte, verbouwd tot hotel, staat op een terrein dat overdag geopend is voor het publiek. Midden in de tuin staat de kapel van de Quinta do Monte.

6 Centro Interpretativo do Caminho de Ferro Do Monte

Q Largo da Fonte Q Di-za 10.00–17.00 uur Dit station toont een expositie over de trein op Madeira, die is vervangen door de kabelbaan.

DRINKEN

Drink een heerlijke kop hoffee in het café Land Food and Coffee (Caminho das Babosas 8), boven bij het kabelbaanstation.

7 Nossa Senhora do Monte

Q 291-783877 Q Tijden variëren, zie website Deze kerk, gewijd in 1818, vervangt een 15de-eeuwse kapel. In de kerk staat de tombe van keizer Karel I van Oostenrijk.

8 Kerktrap

Op Maria-Hemelvaart (15 aug.) beklimmen pelgrims op hun knieën de trap naar de kerk, om eer te bewijzen aan het Mariabeeld.

9 Levada dos Tornos

Vanuit Monte kronkelt deze levada naar de Palheiro Ferreira-tuin (blz. 38). Het uitzicht tijdens deze wandeling is adembenemend en overal ziet u heggen met Afrikaanse lelies. U komt verschillende cafés tegen, waaronder het populaire Jasmin Tea House.

ONVERGETELIJK RITJE

De eerste rodelbaan op Madeira werd in de 19de eeuw gebruikt als openbaar vervoermiddel. Het was toen de snelste manier voor inwoners van het hooggelegen Monte om het centrum van Funchal te bereiken. Met de komst van bussen en de Monte-kabelbaan werden de twee wijken gemakkelijk bereikbaar en werd de rodelbaan een toeristische attractie.

10 Rodelbaan

W carreirosdo.monte.com Q Carreiros (sleebestuurders) met stroehoejjes sturen de sleeën omlaag, van Monte naar Livramento.

PORTO SANTO

Porto Santo ligt 43 km ten noordoosten van Madeira. Zarco en zijn bemanning stopten hier in 1418 op weg naar de Afrikaanse westkust. Het eiland leek hem een goede uitvalsbasis en hij keerde in 1419 officieel terug om hier de Portugese vlag te planten, evenals op Madeira, dat snel daarna werd gekoloniseerd. Vroege kolonisten introduceerden konijnen en geiten, die het eiland al snel kaal vreten; Porto Santo is daardoor niet zo groen als Madeira, maar het 'Gouden Eiland' heeft een schitterend zandstrand dat bekend is om de therapeutische eigenschappen van de mineralen in het zand. Het trekt met zon, zee en rust tal van vakantiegangers uit binnen- en buitenland. Behalve de verleidelijke kust heeft Porto Santo ook unieke geologische rotsformaties, zoals de 'orgelpijpen' bij Pico de Ana Ferreira. Door de vulkanische activiteit zijn hier intrigerende rotszulen ontstaan.

Voor accommodatie in deze streek, zie blz. 116

Altaar in de historische kerk Nossa Senhora da Piedade

1 Vila Baleira

Alles op het eiland speelt zich af rond deze hoofdstad, die ruwweg in het midden van de zuidkust ligt. Terrasjes vullen het centrale plein, het Largo do Pelourinho (schandpaalplein), waar vroeger misdadigers gestraft en openbare afkondigingen voorgelezen werden. Het raadhuis, met zijn dubbele trap geflankeerd door drakenbloedbomen, staat nu op de plek van de pelourinho. In de stoep voor het stadhuis dekt glas een stenen put af, waar men indertijd graan opsloeg.

2 Nossa Senhora da Piedade

Ten oosten van Vila Baleira's grootste plein staat de majestueuze Igreja da Nossa Senhora da Piedade, voltooid in 1446. Van deze eerste kerk resten nog het gotische ribgewelf en de waterspuwers in de vorm van uitgesneden mensen- en dierenkoppen. Na verwoest te zijn door piraten werd de kerk in 1667 herbouwd. Het 17de-eeuwse altaarstuk van Christus' graflegging is van

de hand van de Portugese kunstenaar Martim Conrado. In deze bijzondere kerk ziet u een houten plafond met veelkleurig schelpmotief en heiligen die in 1945 werden geschilderd door de Duitse kunstenaar Max Römer (blz. 26).

3 Zimbralinho

Zimbralinho is de mooiste van alle kleine rotsbaaien langs de westkust en is met zijn heldere blauwe zee heel populair bij zwemmers en duikers. De baai is op z'n best rond lunchtijd; vroeger en later op de dag ligt hij namelijk in de schaduw. Het pad naar de baai begint aan het eind van de weg naar het Centro Hipico (blz. 60), aan de westpunt van het eiland.

4 Pico do Castelo

De berg ten oosten van Vila Baleira, de Kasteelpiek, is ondanks deze naam nooit versterkt geweest. Vanaf de 15de eeuw verschanste men zich hier bij piratenaanvallen. Op het uitkijkpunt vlak bij de top herinnert een kanon nog aan dit woelige verleden. Op de kasseien-weg ernaartoe rijdt u tussen de cipressen, ceders en pijnbomen door; dankzij hun aanplanting geven de zandhellingen nu een groenere indruk.

Pico do Castelo met op de voorgrond een kanon

5 Casa Museu Cristóvão Colombo

📍 L2 📍 Travessa da Sacristia
2-4, Vila Baleira 📍 Tijden variëren, zie website 📍 cultura.madeira.gov.pt/casa-colombo-museu-do-porto-santo 📍

Columbus (1451–1506) kwam in 1478 naar Madeira als agent van een Lissabonse suikerkoopman. Hij huwde Filipa Moniz, dochter van de gouverneur van Porto Santo. Hun zoon werd in 1479 geboren, maar Filipa stierf kort daarop. In 1480 vertrok Columbus van de eilanden. Het huis waarin hij woonde, is nu een museum met portretten van Columbus, kaarten van zijn reiseroutes, voorwerpen die hij van zijn ontdekkingsstochten meenam en modellen van zijn schepen. In het museum wordt ook de rijke geschiedenis van Porto Santo en Madeira verteld.

WATER, WIJN EN KALK

Water, wijn en kalk waren economische pijlers. Mineraalwater werd gebotteld tegenover het Torre Praia Hotel. Ongebluste kalk (gebruikt in mortel), gemaakt in kalkovens zoals die bij de Torre Praia, werd geëxporteerd. Litrão Branco, de versterkte wijn, is nog te koop, maar de productie wordt elk jaar minder.

6 Pico de Ana Ferreira

Porto Santo bestaat in feite uit een lagere bergrug tussen twee groepen kegelvormige vulkaanbergen. Met 283 m is de Pico de Ana Ferreira de hoogste berg aan de westkant van het eiland. Een weg omhoog over de zuidelijke helling voert u naar de 17de-eeuwse São Pedrokerk. Vanaf hier leidt een pad om de berg heen naar een in onbruik geraakte groeve met prismatische basaltzuilen, die de Orgelpijpen worden genoemd.

7 Het strand

Boven op Porto Santo's vulkanisch gesteente werden miljoenen jaren geleden kalk- en zandsteen en koraal afgezet, onder een warme, ondiepe zee. Een dalende zeespiegel stelde het koraal bloot aan erosie en het resultaat is de schitterende 10 km lange zandzoom langs de zuidkant van het eiland. Met duinen en tamarisken in de rug bestaat het strand uit diverse gedeelten, waarvan Fontinha en Ribeiro Salgado de blauwenvlagstatus hebben gekregen. Aan het strand wordt zelfs therapeutische waarde toegeschreven: jezelf in het zand begraven zou verlichting geven bij reumatiek en artritis.

8 Fonte da Areia

Eens borrelde het water rechtstreeks uit de zandsteekliffen bij de Fonte da Areia (zandfontein), maar in 1843 werd de bron gereguleerd. Het pad naar de bron voert door een door de wind uit-

Rotszuilen zien eruit als orgelpijpen in Pico de Ana Ferreira

gesleten ravijn, met zichtbare lagen hardere en zachtere gesteenten. Ga naar het uitzichtpunt en bekijk vanaf hier Porto das Salemas.

9 Porto das Salemas

Dit verborgen pareltje bevindt zich aan de noordkust van het eiland, vlak bij Camacha. Bezoekers bereiken dit idyllische stukje kust met natuurlijke poelen vol kristalhelder water via een steil pad. Het gebied is vrij populair bij de lokale bevolking, maar het is nog steeds een onontdekt plekje voor velen. Het gebied is alleen bereikbaar te voet, via een onverhard pad. Wees dus voorzichtig en draag schoeisel waarmee u niet uitglijdt. U kunt het best bij eb komen, dan is het veilig om in de poelen te zwemmen.

10 Ponta da Calheta

De meest westelijke punt van het eiland is een ongerept gebied met stille zandbaaien; u bereikt ze door over de rotsen te klauteren. Vanaf de bar en het restaurant aan het einde van de kustweg kijkt u uit op Ilhéu de Baixo, het onbewoonde rotseiland ten zuidwesten van Porto Santo. Aan de horizon ziet u ook Madeira opdoemen.

Ontspannen op het strand bij Ponta da Calheta

EEN DAG OP PORTO SANTO

Ochtend

Huur een auto of scooter (blz. 104) of ga per taxi. Rijd van **Vila Baleira** (blz. 101) noordoostwaarts naar het uitzichtpunt bij **Portela** (blz. 96). U ziet hier drie windmolens van een type dat vroeger veel voorkwam op Porto Santo. Rijd verder rond het oostelijke uiteinde tot een afslag naar rechts u naar het strand van **Porto dos Fades** brengt. Ongeveer 2 km verder naar het noorden wacht **Serra de Dentro** met zijn traditionele stenen huizen. Vanaf de **Pico Branco** hebt u een mooi uitzicht. Op de kruising bij Camacha leidt een pad naar de **Pico do Castelo** (blz. 101). De top trakteert op een panorama over midden-Porto Santo.

Middag

De eerste halte na de lunch is de **Porto das Salemas** met de ongerepte poelen. Ga vervolgens naar **Fonte da Areia**, een van de natuurlijke bronnen op het eiland. Rijdend langs de landingsbaan ziet u overgebleven wijngaarden die nog altijd wijn produceren. Volg de weg, de **Pico de Ana Ferreira** op en neem te voet een kijkje bij de basaltzuilen. Rijd daarna verder over de westpunt van Porto Santo, de **Ponta da Calheta**. Voordat u terugkeert naar Vila Baleira hebt u nog ruim de tijd voor een drankje bij **O Calheta** (blz. 105).

Penguin
Random
House

A Dorling Kindersley book
www.dk.com

Oorspronkelijke titel:
DK Eyewitness Top Ten Travel
Guide: Madeira

© 2025 Oorspronkelijke uitgave:
Dorling Kindersley Limited, A Penguin
Random House Company

© 2026 Nederlandstalige uitgave:
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
www.capitool.nl
www.unieboekspectrum.nl

Capitool maakt deel uit van Uitgeverij
Unieboek | Het Spectrum bv

11de herziene druk 2026

Vertaling: Peter Altink, Linda Doornbos,
Ernst Schreuder

Aanvullende vertaling: Gon Hokke,
Corry Lagewaard

Bewerking en omslag: Punt. vertaling &
redactie, Amersfoort, Gon Hokke,
Corry Lagewaard

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

ISBN: 978 90 00 40496 4

NUR: 512

Alles is in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de informatie in dit boek bij het ter perse gaan zoveel mogelijk is bijgewerkt. Gegevens zoals telefoonnummers, openingstijden, prijzen, exposities en reisinformatie zijn echter aan veranderingen onderhevig. De uitgever is niet aansprakelijk voor consequenties die voortvloeien uit het gebruik van dit boek.